



TECKENFÖRKLARING

0 1500 3000 m

Södra Vätterleden, mot Mullsjö

Södra Vätterleden, mot Huskvarna



Södra Vätterleden

Sträckning: Från Bottnaryd i väster via Norrahammar och Taberg till Huskvarna i öster.

Vandringsled • Bottnaryd – Taberg – Huskvarna (50 km)

Etapp 2, del 2 (ca 11 km)

Följ orange markering. Mer information om natur och friluftsliv finns på www.jonkoping.se/friluftsliv

Vandringsleden, som går i en omväxlande och vacker natur, är märkt med orangemålade stolpar. Vindskydd och vatten finns markerade enligt kartan. Leden sträcker sig mellan Bottnaryd (badplatsen) och Huskvarna (IKHP-stugan), och passerar bland annat kulturhistoriska platser som Norrahammar och Taberg.

Flera etapper

Södra Vätterleden börjar egentligen i Mullsjö, och etapp 1 går mellan Mullsjö och Bottnaryd (för mer info se www.skaraborgsleder.se). Etapp 2 går mellan Bottnaryd och Mullsjö är ca 50 km. Kartan för etapp 2 är uppdelad i fyra delar.

Anslutningsleder

I Bottnaryd fortsätter Södra Vätterleden norrut mot Mullsjö. I Mullsjö kan man fortsätta via Västra Vätterleden och Europaed 1. Från Huskvarna kan man vandra norrut via John Bauerleden till Gränna. Därifrån kan man gå vidare österut mot Tranås via Holavedsleden.



FOTO: JOKKIM WALLTEGEN

Ta en avstickare till mäktiga Taberg. Från toppen – som ligger 343 meter över havet – har man en magnifik utsikt över Södra Vätterbygden.

Sevärdheter utmed leden

6 Nissan. Här passeras ån Nissan. Nissan rinner upp i Hestra mosse i Månsarps församling, och har sitt utflöde i Halmstad. En liten bit nedströms finns en gammal stenbro som är värd ett besök.

7 Sillastigen. Vägen som leden nu kommer fram till är den så kallade "Sillastigen" – en gammal förbindelselänk mellan "Röde påle" vid Taberg och Göteborgsvägen. Med ox- och hästforor transporterades förr tackjärn från smältugnarna i tabergsområdet ut till västkusten. Till ett billigt pris inköptes vid kusten sill som man hade med sig på återresan. Härav namnet "Sillastigen".

8 Jäbo (by). Jäbo var en bergmansby med andelar i hytta i Taberg. Norr om byn syns Dumme mosses utlöpare. Utanför ligger Sandreveln. Där gick förr Nissastigen, på vilken Daniel Rantzaus danska trupper kom den 1 november 1567 på marsch mot Jönköping.

9 Kyrkeberget (berg, utsiktspunkt). Kyrkeberget i Jäbo är en fin utsiktspunkt. Namnet kommer av att man därifrån kunde se Sandserydys kyrkby. Intill vägen bodde en gumma som hette Hilda som fick lite inkomster av att göra tändsticksaskar.

10 Stockhuggarns (torpruin). Ett stycke från vägen låg en backstuga. Torparen högg ämnen till gevärsstockar och kallades Stockhuggarn. Han var tjuv och hamnade på Malmö fästning där han dog 1857. Dessförinnan hade han undergått uppenbar kyrkoplikt och dömts ärelös.

11 Scoutstuga.

12 Område med kol, järn och tjärframställning (kolbottnar etc). Vandringsleden går genom ett område med minnen från kolning i mila och grop samt järn- och tjärframställning. Flera tjär diken finns i slutningarna.

13 Kallebäcken. Intill stigen vid Kallebäcken syns resterna av en kolarkoja med välbevarad spismur. Vid en inventering som gjordes på Åsamon noterades 33 st kolarkojor. Det var ont om lämplig sten, varför spismaterialet troligen flyttats vidare. Vid denna kolarkoja har dock spismuren lämnats i fred. I allmänhet hade kolaren två eller tre milor att vakta.

14 Åsamon (Område för primitiv järnframställning). Hela området väster om Sörsjön-Mellansjön har använts för framställning av järn ur rödjord. Där finns 50 slagghögar med två ugnar i varje, 220 kolningsgropar och dessutom 380 kolmilebottnar.

Till Taberg! Här kan man göra en avstickare till mäktiga och intressanta Taberg. Gör det! Till Taberg är det drygt 3 km, och lika långt tillbaka till leden.

15 Åsasjöarna (badsjö). Sörsjön-Mellansjön är fina badsjöar. Åsabadet är en populär badplats.

Till Taberg!

16 Martinsgården (bergsmansgård). Gården är en välbevarad bergsmansgård från första

hälften av 1800-talet. Den tillhör nu en nykterhetsorganisation.

17 Åsa gård (nyodling 1890-1905). Gårderna uppåt Åsa gård nyodlades i slutet på 1800-talet för att bruksägarna i Norrahammar skulle kunna leverera mjölk till sina anställda.

21 Taberg. ligger 13 km söder om Jönköping. Berget når 343 meter över havet och drygt 100 meter över omgivande landskap. Från Tabergs topp har man milsvid utsikt. Här ligger Toppstugan med matservering.

Taberg är av riksintresse med avseende på fast berg, samt värdefull miljö för fauna och flora. Området är också riksintressant kulturmiljö med bergsbrytning. I Tabergs gruva sker gruvvisning och guidning sommartid.

Tabergs Bergslag inrättades av kung Gustav II Adolf vid hans besök i Taberg år 1618. I mitten av 1800-talet fanns tre masugnar nedanför berget. Samhället började dock inte växa förrän järnvägen kommit till 1895.

I Taberg finns många exempel på de förnämliga stenarbeten som utfördes vid järnvägsbygget. De välhuggna och väl lagda stenarna är lättast synliga vid undergången mitt i samhället. Utefter ån mot Huluhamar finns också exempel på stenarbeten, och inte långt från Tabergs kvarn ligger den minnessten som kung Oscar II skrev sitt namn på i samband med ett besök vid järnvägens invigning 1895.

Källor: Bottnaryds och Mulseryds hembygdsföreningar och Länsstyrelsen i Jönköpings län